

CLB

Jaarprogramma 2017 t.b.v. de ALV-vergadering op 10 december 2016.

Inleiding

Voor 2017 zal de uitslag van de landelijke verkiezingen die gehouden worden in maart en de daaropvolgende formatie grote invloed hebben. Bij een goede verkiezingsuitslag zal onze positie lokaal op voorhand worden versterkt. Bij regeringsdeelname blijven wij lokaal een interessante partij om mee samen te werken. Is de uitslag een groot verlies en behoren we niet meer bij de grote of middenpartijen dan zal de vraag van de inwisselbaarheid zoals we die in eerdere werkplannen al vaker hebben geduid zich direct aandienen. 2017 zal in dat opzicht nog meer een voorbereidingsjaar zijn op de coalitievormingen van 2018 dat andere jaren voorafgaande aan de verkiezingen.

Daarnaast is er een nieuwe fractie in de Tweede Kamer waarmee we opnieuw de samenwerking mee moeten ontwikkelen.

De voorbereidingen op de gemeenteraadsverkiezingen 2018 zullen verder centraal staan. Dit is onder andere de inhoud en uitvoering van de Schaperleergang voor kandidaat-raadsleden, materiaalontwikkeling voor de afdelingen zoals het voorbeeld basis verkiezingsprogramma, de opmaat ondersteuning van de fracties in het laatste politieke jaar van deze zittingstermijn.

Het CLB wordt steeds kleiner v.w.b. het ledenaantal. Ook de vereniging PvdA heeft te maken met een terugloop in het aantal leden, kleiner wordende afdelingen en afdelingen die minder vitaal zijn en niet altijd meer goed in staat de taken van de afdeling (bijvoorbeeld de voorbereiding van de verkiezingen en het voeren van campagne) volwaardig uit te voeren. De vereniging kraakt. Eén van de gevolgen daarvan is dat er een steeds groter beroep op onze volksvertegenwoordigers en bestuurders wordt gedaan voor het in stand houden van de vereniging. Op zich is dit logisch, immers de volksvertegenwoordigers en bestuurders zijn een te identificeren groep met directe belangen maar steeds vaker een beroep doen op deze groep leidt niet tot versterking van de afdeling, eerder tot verdere uitholling van de afdeling ('laag fruit'). Een groep die al zwaar belast is, wordt steeds meer belast. Het CLB zal dit blijven agenderen in de samenwerking met de partij.

Het kleiner wordend aantal leden van politieke partijen treft alle partijen. Dit past in een bredere ontwikkeling die de landelijke en lokale politiek raakt. De opkomstpercentages bij verkiezingen wordt steeds geringer, zeker waar het gaat om de lokale, provinciale en waterschapsverkiezingen. Tegelijkertijd zien we een groeiend aandeel van lokale partijen in de lokale politiek en een steeds grotere mate van versplintering, en politici die niet meer verbonden zijn met de traditionele stromingen. In diverse rapporten die de laatste jaren verschenen in relatie tot het openbaar bestuur worden zorgen geuit over het niveau van de raadsleden en een enkele keer over het gezag van de wethouders. Tegelijkertijd worden op allerlei fronten initiatieven genomen op het gebied van burgerparticipatie en vernieuwing van de democratie. De verhouding formele en informele democratie speelt hierin een belangrijke rol.

Voor lokaal liggen de inhoudelijke vraagstukken vooral op de vormgeving van de lokale verzorgingsstaat (de decentralisaties). Hoe zorg je voor een lokale samenleving die gestoeld is op inclusiviteit, hoe geef je de opvang en integratie van vluchtelingen vorm, wat zijn de ontwikkelingen binnen de regionale woon- en arbeidsmarktregio's en slaagt de gemeentelijke overheid er in om invulling te geven aan de nieuwe relatie met de corporaties en te zorgen voor voldoende betaalbare woningen in hun gemeente.

Voor het provinciale niveau zijn onder andere de nieuwe omgevingswet, de vraagstukken op het gebied van milieu en duurzaamheid en natuur en landbouw van groot belang. De samenwerking met de waterschappen en waterschapsbesturen zal verder worden ontwikkeld binnen onze partij. Het CLB waterschapsnetwerk speelt hierin een belangrijke rol.

Publieke zeggenschap is één van de thema's die op allerlei manieren terug gaat komen in het werk van het CLB in 2018. Onder andere in relatie tot het onderzoek Van Waarde Lokaal.

We hopen dat de invoering van het nieuwe crm van de PvdA inmiddels is geslaagd zodat wij op een goede manier met onze leden kunnen communiceren.

Leden

De ontwikkeling van het ledenaantal laat sinds 2010 een forse negatieve trend zien:

Tabel 1 overzicht CLB-leden

Overzicht ledenaantal leden	01-01-10	01-10-14	01-10-2015	01-10-2016
Leden gebiedsgerichte commissies ¹	226	37	35	36
DB-leden gebiedsgerichte commissies	50	8	12	11
Raadsleden	2126	955	921	892
Wethouders	438	152	140	146
Burgemeesters	102	99	89	85
Statenleden	111	105	63	63
Gedeputeerden	20	14	6	6
CdK's	3	3	3	2
Waterschappen, AB en DB	62	56	48	47
Totaal	3138	1429	1314	1288
Buitengewone leden	--	132	149	165
		1561	1463	1453

¹ Voorheen deelgemeenten, stadsdelen

Trend in het ledenaantal:

De dalende trend van het ledenaantal gaat gestaag door. Het verlies onder de raadsleden is vooral te wijten aan het verlies bij herindelingsverkiezingen. Meer wethouders komt doordat we in een aantal gemeenten tussentijds zijn toegetreden tot de coalitie. Bij de waterschappen gaat het om een tussentijdse wijziging (het beëindigen van de functie is wel verwerkt in de ledenadministratie maar de opvolger nog niet).

Doel van het CLB

De vereniging stelt zich ten doel de toepassing van de sociaaldemocratische beginselen in gemeenten, deelgemeenten, stadsdelen, provincies, waterschappen en andere regionale publiekrechtelijke lichamen te bevorderen. Het CLB heeft als kerntaken:

- activeren en ondersteunen van netwerken van en voor leden van de vereniging en PvdA'ers in andere bestuurslagen;
- organiseren van activiteiten voor inhoudelijke voeding en het bieden van een platform voor discussie voor lokale en regionale politici;
- meningsvorming en standpuntbepaling voor lokale en regionale politiek;
- geven van informatie en advies, doen van praktijkgericht onderzoek;
- het leggen van verbindingen tussen de politici in de verschillende bestuurslagen;
- het vervullen van een makelaarsrol in relatie tot de opleidingsbehoefte van de leden van het CLB en aspirant-leden.

CLB en de vereniging Partij van de Arbeid

Het CLB is een zelfstandige rechtspersoon en één van de neveninstellingen van de Partij van de Arbeid. Het CLB heeft een eigen jaarprogramma en begroting, vastgesteld door de CLB-leden tijdens de Algemene Ledenvergadering. Het CLB vervult de platformfunctie voor lokaal en regionaalpolitieke gezichtspunten binnen de Partij van de Arbeid. Het CLB is standpuntbepalend en agenda settend ten aanzien van de taken en beleidsvelden die tot de lokale en provinciale overheid behoren. Het CLB ondersteunt zijn leden op deze onderwerpen met relevante informatie en, als het onderwerp daar aanleiding toe geeft, met politieke instrumenten zoals schriftelijke vragen en moties. Het CLB neemt op deze onderwerpen ook initiatieven richting Tweede-Kamerfractie en partijbestuur.

De in de inleiding geschetste ontwikkelingen op het gebied van de lokale democratie en opkomst van lokale partijen zijn van invloed voor onze lokale afdelingen ook binnen de PvdA zien we een aantal ontwikkelingen waar vereniging en CLB gezamenlijk mee aan de slag moeten. Denk hierbij aan de trend dat de PvdA lokaal anders is georganiseerd dan de traditionele afdeling. Waar in het verleden vaak werd gekozen voor een lijstverbinding om electoraal de reststemmen te behalen wordt er steeds vaker gekozen voor een samenwerkingspartij of een nieuwe lokale partij, zoals SAAM of pro-kaag, waarin de PvdA-afdeling is opgegaan. Willen wij dit type ontwikkelingen stimuleren of juist niet?

Daarnaast hebben we in 2014 gezien dat ook PvdA-wethouders in een enkel geval meerdere partijen vertegenwoordigden. Dit heeft gevolgen voor de profilering van de lokale PvdA, willen we hiermee verder gaan?

Lokale verkiezingen zullen in steeds belangrijkere mate een uitslag kennen als resultante van de lokale situatie, de lokale keuzes en lokale issues. Dit zag je al in het groeiende aandeel van lokale partijen. De decentralisatie van delen van de verzorgingsstaat zullen het voor kiezers ook steeds duidelijker maken dat de politieke samenstelling van hun gemeenteraad bepalend is voor het voorzieningenniveau in hun gemeente en de wijze waarop belangrijke taken in de zorg en op het gebied van de werk en inkomen zijn geregeld. Lokale onderwerpen en de vraag 'waarom is het bij de buurgemeente anders (beter of juist niet) geregeld?' zullen steeds meer het stemgedrag gaan beïnvloeden.

Binnen de samenwerking CLB en PvdA zullen deze ontwikkelingen ook van invloed zijn.

Bestuur CLB

Het CLB heeft een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. Zie voor de samenstelling bijlage 1. De voorzitter van het CLB is adviserend lid van het landelijke bestuur van de PvdA. Alle bestuursleden vervullen hun taak onbezoldigd.

Staf CLB

De bestuurdersvereniging wordt ondersteund door een kleine professionele staf (2,75fte) bestaande uit een eindredacteur Lokaal Bestuur-/communicatiemedewerker (Jan Erik Keman), een all round medewerker (Rosalie Bedijn) en een secretaris /directeur (Jacqueline Kalk). De financiering van de medewerker opleiding opleidingen (Naomi Woltring) wordt gedaan vanuit de afdrachten van onze leden voor opleidingen aan de PvdA. De tijdelijke inzet van projectmedewerkers (Mieke de Wit) voor specifieke opdrachten zal afhankelijk zijn van de financiële middelen. De CLB-medewerkers worden beloond conform de cao van de PvdA. In 2016 is het CLB voorlopig ingetrokken bij de WBS.

Netwerken en activiteiten

Het CLB is een netwerkorganisatie. Wij verbinden onze leden op functioneel niveau en / of inhoudelijk, en waar dit kan en zinvol is tussen de verschillende bestuurslagen door. In de netwerken wordt informatie gedeeld, worden nieuwe ontwikkelingen besproken en gewaardeerd. De netwerken zijn aangepast op onze verkleinde omvang:

- Er is één netwerk van gedeputeerden en P.S.-fractievoorzitters waarin informatie uitgewisseld en afgestemd wordt.
- De wethoudersmiddag en de water- en provinciemiddag zijn samengevoegd en wordt gecombineerd in de Tweede Kamer georganiseerd.

Veel netwerkbijeenkomsten zijn afhankelijk van de waan van de dag. De actuele ontwikkelingen zijn aanleiding om bijeenkomsten te organiseren.

De scheiding tussen netwerken en scholing is dun, we gaan daar pragmatisch mee om. Waar mogelijk worden de activiteiten opengesteld voor schaduwraadsleden, burgerraadsleden of een variant daarvan. Samen weten we meer en met de vele één- en tweemansfracties zijn deze leden in de gemeenten, provincies en waterschappen vaak volwaardige fractieleden en daarom welkom bij onze activiteiten. De functie van de netwerken wordt ondersteund met de mogelijkheden die het digitale platform MijnCLB biedt voor online discussie, delen van documenten, delen van politieke

instrumenten, enz. Netwerken kunnen naast de fysieke en digitale ontmoetingen ook producten opleveren in de vorm van pamfletten, opiniestukken, moties, schriftelijke vragen enz. Voorbeelden van de netwerken zijn:

- fractievoorzitters G38
- woordvoerders natuur en landbouw provincie
- wethouders zorg
- volkshuisvesting
- burgemeesters
- waterschapsbestuurders

Het CLB ontwikkelt verschillende activiteiten. (Twee)jaarlijks worden georganiseerd:

- De burgemeestersdag op locatie
- Ontmoeting burgemeesters en Tweede-Kamerleden
- Wethoudersdag nieuwe stijl: excursie, discussie met sprekers, diner
- Lunch voor later ingestroomde wethouders
- De provincie-, waterschaps- en wethoudersmiddag
- De dag van ..... (waarop een actueel thema wordt uitgediept), waar mogelijk in combinatie met de raadsledenvakschool
  - Jonge politici met ambitie.

De PvdA is voor nieuwkomers niet de meest toegankelijke partij. Naarmate de partij kleiner wordt en het aantal volksvertegenwoordigers en bestuurders afneemt, is vernieuwing op lijsten en verjonging onder onze leden moeilijker. Ook bij de netwerk- en scholingsbijeenkomsten van het CLB is het belangrijk om juist die leden die voor het eerst een activiteit bezoeken het gevoel te geven dat zij welkom zijn.

Netwerk voor oud-bestuurders

De werkgroep van voormalig bestuurders verzorgt twee maal per jaar een bijeenkomst en onderhoudt digitaal contact via LinkedIn. Op de werkgroepleden wordt een beroep gedaan in het kader van nazorg bij partijgenoten die afscheid hebben moeten nemen van hun politieke loopbaan.

Nazorg

In de taakverdeling tussen het partijbestuur/-bureau en het CLB zijn in 2015 aanpassingen uitgevoerd. De scholing voor de CLB leden wordt weer vanuit het CLB georganiseerd (inhoudelijk en organisatorisch), inclusief de op-maattrainingen. Het partijbureau neemt de nazorg voor haar rekening. Het sociaal netwerk is onderdeel van de nieuwe nazorg structuur geworden. Natuurlijk blijft ook het CLB omkijken naar haar leden die in nood of anderszins behoefte hebben aan contact met een (oud)collega.

Scholing

Permanente scholing is voor onze volksvertegenwoordigers en politici belangrijk. Samen weten we meer, is het motto van de scholingsbijeenkomsten. Voor elke functie bieden we een adequaat

scholingsprogramma aan waarvoor de inhoud zoveel mogelijk wordt ontwikkeld met ervaringsdeskundigen. Actuele ontwikkelingen zijn een standaard onderdeel van de scholingsactiviteiten, net als het vergroten van vaardigheden en werken aan je PvdA-profiel. Voor de Op-maat-trainingen werken we met een trainerspool die twee maal per jaar bij elkaar komt. De verantwoordelijkheid voor inhoud en organisatie van het scholingsaanbod aan de CLB-leden ligt weer bij het CLB. De PvdA en het CLB hebben hiervoor een convenant opgesteld dat jaarlijks wordt geëvalueerd.

2017 is het jaar voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen. Dat vertaalt zich terug in het scholingsaanbod. Voor raadsleden is het een jaar van afronding en voorbereiding. De centrale vragen voor hen zijn: wat wil je nog gerealiseerd hebben voor het einde van je termijn? En wil je nog een termijn doorgaan? We verwachten bovendien meer aanvragen voor op-maat-trainingen in fracties waar wat 'gedoe' is omdat mensen zich warmlopen voor de vaststelling van de lijst. Voor jonge raadsleden met politieke ambities organiseren we in het voorjaar van 2017 een speciaal programma waarin zij zich kunnen oriënteren op een politiek bestuurlijke loopbaan. In samenwerking met het partijbureau organiseren we de Schaperleergang voor mensen met interesse in het raadslidmaatschap. In het najaar van 2017 organiseren we een bijeenkomst voor partijgenoten met interesse in het wethouderschap.

Statenleden en waterschappers zijn in 2017 halverwege hun termijn. Voor Statenleden en waterschappers organiseren we daarom een mid term evaluatie: hoe gaat het, voldoet het aan je verwachtingen, wat wil je de komende twee jaar bereiken?

Projecten en onderzoek

- Van Waarde Lokaal

In 2016 hebben we de expedities in het kader van Van Waarde lokaal afgerond. De belangstelling bij de start van het project was goed in 2014. Echter, in de loop van 2016 bleek de belangstelling voor de vorm van een expeditie te gering. In 2017 kijken we samen met de WBS wat goede vervolgmogelijkheden zijn voor het onderzoek naar de gevolgen van het decentraliseren van belangrijke delen van de verzorgingsstaat. 2017 is daarin een belangrijk jaar, immers dit is het eerste jaar dat de lokale overheid deze taken invulling kan geven zonder dat er bindende afspraken vanuit het verleden zijn. De innovatie (jeugd)zorg en participatiewet zullen centraal staan.

In 2016 is het ledentevredenheidsonderzoek uitgezet. De resultaten hiervan en de actualiteit zullen bepalen welke onderzoeken in 2017 worden uitgevoerd en of er wijzigingen in de programmering moeten worden aangebracht om goed aan te kunnen blijven sluiten bij de wensen en behoeften van onze leden.

- Onderzoek waterschappen

Eind 2016 en begin 2017 onderzoek het CLB voor de tweede maal de mate van politisering in de besluitvorming van de waterschappen. De uitkomst van dit onderzoek zal gepubliceerd worden begin 2017.

- Van Waarde Ambassadeurs

Het CLB participeerde in de commissie Politiek van Waarde en is betrokken geweest bij de ondersteuning van de ambassadeurs. Door de reorganisatie binnen het partijbureau – het wegvallen van de ondersteuningsmedewerker - is de status van de Van Waarde-ambassadeurs onduidelijk geworden. Afhankelijk van de ontwikkelingen (ondersteuning en positionering) zal het CLB kijken of verdere betrokkenheid zinvol is.

- Herkenbaarheid

Onder de noemer Herkenbaarheid wordt partijbreed gewerkt aan een eenduidiger profiel voor en taal van onze politici. Door bij het stellen van prioriteiten gebruik te maken van onze waarden kan gewerkt worden aan het verbeteren van de herkenbaarheid van onze mensen als PvdA-ers. Het CLB integreert dit in de basis van de scholingsbijeenkomsten. Het op fracties en politici gerichte deel van *Nieuw Elan* wordt hierop herschreven. Zowel de uitgangspunten uit het project Herkenbaarheid als Politiek Van Waarde worden gebruikt bij de voorbereiding en ontwikkeling van materialen in het kader van de opmaat richting de gemeenteraadsverkiezingen van 2018.

- Regionale aanpak

De PvdA heeft bij de laatste verkiezingen verloren. In steden en gebieden waar we traditioneel sterk waren, zijn we een middenmoter geworden en vaak op links ingehaald door de SP. De slagkracht van onze fracties is in die gebieden verkleind en onze politici zijn niet altijd goed zichtbaar. Door op regionaal niveau de krachten te bundelen, gezamenlijk een agenda te ontwikkelen waarop je wilt onderscheiden in een specifiek gebied, kunnen wij op maat ondersteuning leveren. Ondertussen heeft het partijbureau onze werkwijze op dit gebied overgenomen. Waar mogelijk werken we in samenwerking met het partijbureau deze aanpak verder uit.

Informatie, advies en onderzoek

Het CLB geeft informatie en advies, individueel en op fractieniveau of anderszins. Het CLB geeft informatie en advies over politiek-inhoudelijke onderwerpen en procedurele kwesties. Het CLB draagt bij aan meningsvorming binnen de PvdA, bijvoorbeeld door het uitbrengen van pamfletten en het ondersteunen bij publicaties in de landelijke media.

Communicatiemiddelen

- Lokaal Bestuur - Het ledenblad Lokaal Bestuur komt 4 x per jaar in gedrukte vorm uit.
- CLBNieuws komt tweewekelijks uit met uitzondering van de vakantieperiodes. In 2017 passen we de nieuwsbrief zo aan dat deze beter leesbaar wordt op de smartphone en tablet. Nu is het lastig om vanaf een smartphone of tablet de website te lezen en moet je inzoomen.
- De website. Hoewel de website naar behoren functioneert, is er altijd ruimte voor verbetering. De belangrijkste vernieuwing is net als bij de nieuwsbrief het responsive maken van de website. Verder wordt de opmaak iets uitgebreid, waardoor aparte rubrieken als de column van Jacqueline en 'Uit de Kamer' beter naar voren komen.

Relevante thema's en ontwikkelingen binnen de lokale en regionale politiek worden in beide belicht. Lokaal Bestuur heeft een redactie met leden uit de verschillende bestuurslagen.

- MijnCLB. De netwerken en functiegroepen hebben allemaal hun eigen plek op het ledenplatform MijnCLB. Hier kunnen CLB-leden participeren in discussies, documenten uploaden en gebruik maken van een database met moties en schriftelijke vragen.
- Het CLB heeft een Twitter-account. Daarop worden activiteiten, artikelen en andere relevante informatie met de ruim 900 volgers gedeeld. Doel is om het bereik van het CLB verder te vergroten naar 2000 volgers en meer CLB-leden naar de website te lokken. Afzonderlijke Tweets worden nu door gemiddeld 300 volgers gelezen, in 2017 streven we naar 600.
- In 2017 starten we met een Facebook-pagina Lokaal Bestuur.

Tot slot

Het werkplan 2017 is een werkdocument. Politieke actualiteit kan aanleiding zijn voor nieuwe, nog niet geplande activiteiten. Door het steeds geringere aantal leden en daarmee ook de afnemende budgetten zullen we heldere prioriteiten moeten stellen. Gelukkig kan er nog steeds heel veel wel worden gedaan en in overleg met het CLB-bestuur zullen we nieuwe inhoudelijke prioriteiten vaststellen en keuzes maken. Doordat de verantwoordelijkheid voor de opleidingen van onze leden weer bij het CLB ligt, zijn de netwerkbijeenkomsten en opleidingsactiviteiten beter op elkaar afgestemd en waar mogelijk geïntegreerd. Vanaf 2016 zijn we strenger geworden met betrekking tot het minimum aantal deelnemers om activiteiten door te laten gaan. De activiteiten zijn voorzien van streefpercentages met betrekking tot deelname. Worden deze niet gehaald, dan gaan we er vanuit dat de behoefte te gering is om de activiteit door te zetten. Ook in 2017 zal er werk worden gemaakt van de ontwikkeling van politieke instrumenten om gezamenlijke acties mee te kunnen opzetten.

Bijlage 1:

Samenstelling CLB-bestuur ALV, december 2016.

Voorzitter	Leen Verbeek	CdK Flevoland
Penningmeester/ Gewest Zuid Holland	Bert Cremers	Burgemeester Waddinxveen
Gewest Groningen	Vacature	
Gewest Friesland	Nieske Ketelaar	Wethouder Smalingerland
Gewest Drenthe	Peter Zwiers	Statenlid Drenthe
Gewest Flevoland	vacature	
Gewest Overijssel	Laurens van de Velde	Fractievoorzitter Enschede
Gewest Gelderland	Martien Louwers	Fractievoorzitter Arnhem
Gewest Utrecht	Hans Adriani	Wethouder Nieuwegein
Gewest Noord Holland	Ronald Vennik	Wethouder Velsen
Gewest Zeeland	Ralph van Hertum	Statenlid
Gewest Noord Brabant	Yusuf Çelik	Raadslid Tilburg
Gewest Limburg	Harry Leunesse	Wethouder Landgraaf
Afd. Amsterdam	Marijn van Ballegooijen	DB-lid gebiedscommissie Amsterdam Zuid
Afd. Rotterdam	Carlos Goncalves	Raadslid Rotterdam
Adviserende leden:		
Partijbestuur	Randy Martens	lid PB
Tweede Kamerfractie	Manon Fokke	Portefeuillehouder BB
CLB	Jacqueline Kalk	Secretaris

Bijlage 2 Planning van de capaciteit

Het CLB heeft op 1 januari 2017 een bezetting van 2.75 fte, aangevuld met 0,8 fte voor scholing en 0,62 tijdelijke projectformatie. Gelet op de geringe omvang van de personele ondersteuning en de grote ambities van het CLB is het belangrijk om zorgvuldig met de beperkte capaciteit om te gaan. Het werk van het CLB is deels goed planbaar en deels afhankelijk van en onderhevig aan de politieke werkelijkheid en waan van de dag.

De capaciteit

1 fte heeft bij de PvdA een omvang van 35 uur. Hierdoor is het bruto aantal beschikbare uren: $2.75 \times 35 \times 52$ weken op jaarbasis = 5005 uur aangevuld met $0.8 \times 35 \times 52 = 1456$. Hiermee is het totaal aantal bruto uren is 6461 exclusief de tijdelijke projectformatie.

Op deze bruto-uren wordt het aantal vakantie- en verlofuren in mindering gebracht.

1 fte heeft 175 uur vakantierecht. In 2017 zijn er 6 feestdagen = 42 uur. Op het aantal bruto-uren wordt daarom in mindering gebracht: 3.55×175 uur = 621,25 uur en 3.55×42 uur = 149,1 uur. De week tussen kerst en oud en nieuw zijn verplicht vrij, voor rekening van de werkgever (cao-afpraak) en daarnaast zijn er twee verplichte vrije dagen in overleg met de OR vast te stellen. In totaal gaat het voor 2016 dan om 3.55×28 uur = 99,4 en 3.55×14 uur = 49,7

Dit betekent dat er 5690.65 uur beschikbaar is voor de uitvoering van het CLB-werkplan 2017.

Deze zijn als volgt verdeeld. Dit is een inschatting, op basis van de ervaringsgegevens van de laatste jaren.

Eindredactie lokaal bestuur	900	Festival	121
Drukproeven, verzending		Wethoudersdag	30
Netwerken functioneel	500	Burgemeestersdag	60
Netwerken regionaal	40		
Netwerken inhoudelijk	500	Communicatie, website, nieuwsbrief	400
Advies, individueel	77	Werkgroepen	100
Advies, overig oa kommer en kwel	100	Onderzoek	300
Intern overleg PvdA (direct.ov, VZ, SGS)	100	Lokaal bestuur, artikelen schrijven	75
Intern overleg CLB	300	Ledenadministratie	100
Bestuur	60	Secretariaat	300
Ad hoc activiteiten	300	Scholing	1327
Totaal			5690 .65

Activiteitenbijlage:

Netwerk	Bijeenkomsten – min	Omvang doelgroep	% streefbereik	Doelstelling	Resultaat
Wmo – netwerk	2 landelijke bijeenkomsten	Wethouders met Wmo in portefeuille	20 deelnemers landelijke bijeenkomsten,	Kennis delen en ervaringen uitwisselen innovatie Ontwikkelen relevante instrumenten (moties, schr. vragen).	Wethouders beschikken over actuele informatie en nieuwe inzichten. Afstemming met woordvoerders 2e Kamerfractie en bewindspersoon, waar mogelijk icm wethouders- en of raadsledenvakscholen.
Sociale Zaken	2 landelijke bijeenkomsten	Wethouders met Sociale Zaken in portefeuille	20 deelnemers landelijke bijeenkomsten,	Kennis delen en ervaringen uitwisselen Ontwikkeling relevante instrumenten (moties, schr. vragen).	Wethouders beschikken over actuele informatie en nieuwe inzichten. Afstemming met woordvoerders 2e Kamerfractie en bewindsperso(o)n(en) waar mogelijk icm wethouders- en of raadsledenvakscholen.
Volkshuisvesting	2 landelijke bijeenkomsten	Wethouders, raadsleden en anderen met VHV in hun portefeuille	20 deelnemers landelijke bijeenkomsten	Kennis delen en ervaringen uitwisselen Ontwikkeling relevante instrumenten (moties, schr. vragen).	Wethouders en raadsleden beschikken over actuele informatie en nieuwe inzichten. Afstemming met woordvoerders 2e Kamerfractie en bewindsperso(o)n(en) waar mogelijk icm wethouders- en of raadsledenvakscholen.
Natuur en landbouw	3 landelijke bijeenkomsten	Woordvoerders natuur en landbouw PS	60%	Kennis delen en ervaringen uitwisselen Ontwikkeling relevante instrumenten (moties, schr. vragen).	Woordvoerders PS beschikken over actuele informatie en nieuwe inzichten. Afstemming met woordvoerders 2e Kamerfractie en bewindsperso(o)n(en).
Waternetwerk	2 landelijke bijeenkomsten	Leden van de waterschapbesturen	25% deelnemers per bijeenkomst	Kennis delen en ervaringen uitwisselen, toegankelijk maken best practices, ontwikkeling van het rode gezicht in het waterschapsbestuur.	Waterschappers beschikken over actuele informatie en nieuwe inzichten. Afstemming met woordvoerders 2e Kamerfractie en bewindspersoon.
Fractievoorzitters G38	3 bijeenkomsten	38	50,00%	Ervaringen uitwisselen, informatie delen, strategie uitwisseling.	Voeding van de 2e Kamerfractie, versterking onderlinge contacten.
Jonge politici met ambitie	Leergang	Ntb	25,00%	Ervaringen en kennis - uitwisseling, competenties vergroten, platform, Bijscholing op relevante thema's en vaardigheden.	We starten voor én samen met de jonge politici een leergang 'Jonge Politici met ambitie' op.

Gedeputeerden en fractievoorzitters PS - oppositie	3 bijeenkomsten	18	60,00%	Ervaringen uitwisselen, informatie delen, strategie uitwisseling.	Voeding van de 2e Kamerfractie, versterking onderlinge contacten, versterking op inhoudelijke thema's.
Oud-bestuurders	2 bijeenkomsten		40	Ervaringen uitwisseling, kennis delen, betrokkenheid bij de PvdA in stand houden.	Netwerk geeft invulling aan het idee van "de rode familie". Vanuit het CLB wordt de werkgroep gefaciliteerd.
Regionale netwerken	vraagafhankelijk			Kennis delen en ervaringen uitwisselen, toegankelijk maken best practices.	Vanuit het CLB worden deze bijeenkomsten gefaciliteerd (organisatorisch en financieel)
Burgemeestersdag	2 x per jaar	85	25,00%	Netwerken, ervaringen uitwisselen, verdieping op het thema OO & V. ontwikkeling van visie op de PvdA-burgemeester van de toekomst.	Voeding van de 2e Kamerfractie, versterking van de onderlinge contacten.
Burgemeesterswerkgroep	2 x per jaar	10	6	Werkgroep is betrokken bij actuele ontwikkelingen rondom de functie en het orgaan burgemeester, en denkt mee in de opzet en uitvoering van de burgemeestersdag en ontmoeting met de Tweede Kamer.	Versterking onderlinge contacten.
Wethoudersvakschool – inspiratiedagen	2 x per jaar	PvdA-bestuurders		Bijscholing op relevante thema's en vaardigheden.	Delen en aanreiken kennis, oefenen vaardigheden, versterking van het eigen profiel in relatie tot de doorwaardengedreven politicus.
Raadsleden vakschool, dag van...	2 x per jaar	PvdA-volksvertegenwoordigers, CLB-leden		Bijscholing op relevante thema's en vaardigheden.	Delen en aanreiken kennis, oefenen vaardigheden, versterking van het eigen profiel in relatie tot de doorwaarden gedreven politicus.
Trainers	2 x per jaar	Trainers op maat, intervisie begeleiders	60%	Uitwisseling ervaringen, programma's, tips en trucs, terugkoppeling aan het CLB.	Delen van ervaringen, bijstelling programma-aanbod en materialen.
Staten- en waterschaps netwerkdag	1 x per jaar	Statenleden en waterschappers	60%	Bijscholing op relevante thema's en vaardigheden	Delen en aanreiken kennis, oefenen vaardigheden, versterking van het eigen profiel in relatie tot de doorwaarden gedreven politicus.

Schaperleergang	Leergang	Aspirant raadsleden		NB in overleg met Partijkantoor	
Festival van Binnenlands Bestuur	1x per twee jaar	CLB-leden	100	Tweejaarlijkse toogdag van het CLB met ruimte voor netwerken, informatie delen, ervaringen uitwisselen.	Versterking onderlinge contacten.